

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hóra . . . 50 K Félévre . . . 220 K
 Negyedévre . . . 110 K Egész évre . . . 440 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Komoly munkát!

Az új miniszterelnök programbeszédét nagy érdeklődés előzte meg és talán még nagyobb kísérte. A szokatlan határozottság, mellyel Bethlen István kormányalakítását végezte, az öntudatos és komoly fellépés, mellyel a pártok személyi követeléseivel szembehelyezkedett, nem maradt eredmény nélkül.

Mintha lecsillapodtak volna némileg a túlfűtött temperamentumok, mintha valami régen esedékes jótékony eső pásztázott volna végig a képviselők sorain. Meg kell állapítanunk, hogy a miniszterelnök energiája imponált a pártoknak és a nagy titkolózás, mely a keddi bemutatkozót megelőzte néma esendé és feszült figyelemmé zsugorodott össze.

Az új kormány programjára így általában csak azt jegyezzük meg, hogy az ország érdekében kívánjuk: legyen annyi energia a kivitelben, mint amennyi a megajánlásban volt. A program vita során fogunk majd egyes részleteivel szorítokozni az új kormányelnöknek, amely a parlament munkálkodására vonatkozik. Azt mondotta, hogy gondoskodni fog arról, miszerint a parlament munkaképessége biztosítható. Nekünk ez egyelőre fontosabb a kormányprogram részletkérdéseinél.

Politikus és nempolitikus egyképpen tisztában van azzal, hogy egyetlen egy reménye lehet csak a nemzetnek feltámadásához: az, amely a megfeszített, vállvetett munkán alapszik és arra építi fel jogait.

Ennek a komoly munkának az áldásai és elmaradhatatlan következményei fogják az országot rettenetes helyzetéből kiszabadítani és ezerszentes régi nagyságában és fényében visszaállítani. Ennek a komoly munkának pedig elsősorban a kormánytól és a nemzet törvényhozó testületétől kell kiindulnia. A kormánynak és a nemzetgyűlésnek kell előljárnia abban, hogy a porbasújtott haza feltámadása mielőbb bekövetkezhesse, hogy egyetlen nagy cél felé törjön az önfentartás súlyos gondjai között is minden becsületes magyar ember: a haza minden előtt! Ne a helyzettel való megalkuvás, ne a nyomasztó külső kényszer, az állandóan fenyegető külső veszedelem tartsa helyén a kormányt és irányítsa a nemzetgyűlést, hanem az elszánt és komoly munka. Ne a pártok tetszésétől és nemtetszésétől függjön a kormány élete, ne a pártpolitika kulisszatitkai és messzenyuló érdekei szabjanak határt a nemzetgyűlés munkaképességének, hanem egyedül és kizárólag a komoly munka akarása és biztosítása. Amíg személyes kérdések, egyéni érdekek és am-

bióiok felszínrevotése kötik le a nemzetgyűlés napirendjének nagy részét, amíg egyes akarnokok részéről ügyesen eldobott robbantó-bombák kormányválságot idézhetnek elő, — addig bizony nem lehet munkának és különösen nem lehet komoly munkának nevezni a nemzetgyűlés tevékenységét.

Megnyugtató érzést vált ki tehát a kormányelnök kijelentése a haza sorsát szíven viselő minden magyar ember lelkéből. Ha van a miniszterelnökben elegendő férfias erő és akarat ahhoz, hogy

esendét parancsoljon a szeleknek, rendet teremtsen a parlament tájékán és bevigye oda a komoly munka biztosító feltételeit, akkor beváltja ígéretét, mellyel máriai óriási szolgálatokat tett az országnak. Programjának többi része a komoly munkának természetes velejárója és ha biztosítani tudja a nemzetgyűlés munkaképességét, biztosította félig-meddig programjának többi részét is.

Várjuk a komoly munkára irányuló intézkedéseket, várjuk a komoly munkát magát!

Beniczky botrányt provokált

**Panaszolja mentelmi joga megsértését - Ismét a királykérdés
 A miniszterelnök visszautasítja a támadást**

A nemzetgyűlés mai ülését 11 órakor nyitotta meg Rakovszky István elnök. Az interpellációs könyv felolvasása után folytatják a kormányprogram felett megindult vitát, amihez elsőnek Grieger Miklós szólalt fel. Foglalkozik Rassay Károly azon kijelentésével, hogy a szabadkirályválasztást elakarják sikasztani néhány mágnás, főpap és pap.

— Nem vagyok hivatalos, hogy a főpapokat és mágnásokat védjem, de a kispapok érdekében fel kell szólalnom. A katolikus papság rokonszenvel nézi a katolikus dinasztia, de józan gondolkodású ember nem mondhatja azt, hogy a katolikus papság nem a haza szolgálatában áll. A Rassay-féle nyilatkozatok csak zavarják a felekezeti békét. Károly király ellen felhozzák, hogy elhagyta az országot. Ezt nem lehet esodálni, mert kérdés, hogy akik Tiszát megölték, megelégedtek-e volna Tisza megölésével? A király csak az életét mentette meg. A nemzetgyűlés multkori ülésén, mikor a képviselők egyrésze „öljen a király”, mások „öljen a nemzet” felkiáltással hagyták el az üléstermet, a polgárháború előjelét láttam. Törvényt kell hozni, amely meghatározza a király és nemzet közötti viszonyt.

A Habsburgok 400 éves uralma miatt szabadkirályválasztó vagyok, de a szent korona érvénye miatt a megkoronázott királyhoz ragaszkodom. (Taps.)

Beszéde végén üdvözlöi Bernolák Nándor minisztert, a keresztyén demokrácia előharcosát. (Taps.)

Ezután Beniczky Ödön szólalt fel. Bejelenté mentelmi jogának megsértését. Husvét ünnepén értesült arról, hogy Ő felsége (Felkiáltások: A volt király! Ellentmondások: Lesz is!) Magyarország apostoli királya Budapesten járt. Miután tudomása volt arról, hogy Ő felsége biztonságáról a Kormányzó ur csupán a határig gondoskodott s azután kiment a lövésznyre, (Nagy zaj, felkiáltások: Rendre, rendre! Elnök Beniczkyt rendreutasítja.)

Beniczky: . . . elhatároztam, hogy Ausztrián át én is elkísérem Ő felségét. Érintkezésbe léptem az uralkodócsalád egyik tagjával, egy főherceggel, aki felkért, hogy utazzam vele Szombathelyre. Autón indultunk el. Hajmáskéren meg kellett állítanunk az autót, mert keresztbe az országuton kötél volt kifeszítve. Egy század katonaság állt ott. A katonaság parancsnoka, egy százados felszólított bennünket, hogy igazoljuk magunkat. Megmutattuk képviselői igazolványunkat, de a százados erre így felelt:

— A Kormányzó ur Ő föméltósága nevében az urakat letartóztatom.

Ödön Endre: A törvény nevében történt a letartóztatás.

Beniczky: Nem a törvény, hanem a Kormányzó ur utasítására. Megmondtam a századosnak, hogy engem a mentelmi jog véd, annak az oltalma alatt állunk. A százados erre azt válaszolta, hogy erről tudomása van, de a parancs kifejezetten így szól:

— A mentelmi jog ellenére is letartóztatandó!

Ezután a százados fegyveres katonákkal elvitetett a főörséghez s a tiszt szobába helyezte el.

— Reggel bejött a százados s közölte, hogy mostantól kezdve nem a Kormányzó ur, hanem a belügyminiszter és a budapesti rendőrfőkapitány rendeletére vagyok letartóztatva. További sorsomról a belügyminiszter intézkedik. Mikor megtudtam, hogy polgári hatóság rendeletére tartóztatnak le, távozni akartam, de az őrség parancsnoka utánnam rohant s figyelmeztetett, hogyha elakarok menni, fegyvert fog használni. Ezután a tiszt pavillonban őriztek.

Az eljárás meglepett, mert nem tudtam, hogy büntény a királlyal érintkezni. Este közölte egy ezredes a belügyminiszter üzenetét, mely szerint a következő feltételek mellett szabadlábra helyez. (Nagy zaj.)

— Adjam becsületszavamat arra, hogy azonnal egyenesen Budapestre utazom és másnap reggel a Kormányzó ur Őföméltóságánál audiencián jelenek meg. Én nem tudtam, hogy Őfelsége a király Magyarország területén van-e még, de azt válaszoltam, hogy nem concedálok azt a jogot, hogy tőlem követeljék, hogy valamire becsületszavammal kötelezzem magam. Visszatérek Budapestre, de audienciára nem megyek. (Zaj.)

Budapesten azonnal felkerestem a belügyminisztert és a főkapitányt, akik külön-külön azt a magyarázatot adták nekem, hogy nem letartóztatás, hanem feltartóztatás volt. Másnap megjelentem a Kormányzó urnál s megkérdeztem tőle, miért tette ezt velem, Szombathely képviselőjével? (Nagy zaj.)

— A Kormányzó ur kijelentette, hogy azért adott utasítást feltartóztatásomra, mert azt hitte, hogy Szombathelyen népgyűlést fog tartani.

— Kijelentem, hogy a Kormányzó ur megsértette a mentelmi jogomat. (Óriási zaj, a képviselők felugrának helyükről.)

Elnök: A Kormányzó ur jogkörét tiszteltem, de a képviselők mentelmi jogát is becsülöm. (Taps a keresztyén pártban.) (Zaj.)

Beniczky: Kénytelen vagyok kijelenteni, hogy Magyarországon a leggyávabb és legbarnirtabb katonai diktatura uralkodik. (Oriási zaj. A kiscsárdák a padot verik. Elnök folyton esenget.) Majd a zaj elfültével az elnök szólal fel: — A képviselő urnak joga van mentelmi jogának megsértését bejelenteni, de tudnia kell, hogy a Kormányzó ur ő föméltósága minden cselekedetéért a kormány felelős. (Zaj.) Az ülést az elnök felfüggeszti. A képviselők a folyosóra tördülnek ki s rendkívül izgatottan tárgyalják az eseményeket. A folyosón **Andrássy Gyula** gróf kijelentette, hogy **Beniczky Ödön** már nem tagja a keresztyén pártnak, mert kilépett.

Hosszabb szünet után az elnök újra megnyitja az ülést, amikor is **Beniczky** kimagyarázza szavait s kijelenti, hogy nem akarta megsérteni a Kormányzót, sem a hadsereget

Ezután **Bethlen István** gróf szólal fel. A miniszterelnök kijelenti, hogy a mostani kormány az előző kormány ténykedéséért nem vállal felelőséget. **Beniczky**nek nem volt joga megsérteni a Kormányzót, és a hadsereget (Taps Helyeslés s azokat a támaddsokat visszautasítja.) (Taps.)

Elnök ezután javasolja, hogy **Beniczky** mentelmi bejelentését adják ki a mentelmi bizottságnak, majd napirendi előterjesztést tesz. Ezután áttérnek az interpellációkra. Megesapant érdeklődés mellett mondja el **Ruppert** Rezső interpellációját a vasuti forgalom korlátozása, az internáltak szabadon bocsátása és az internálási táborok megszüntetése ügyében. Beszéde végét már csak öt képviselő hallgatja végig.

Budaváry László szóváteszi a tanítók drágasági pótlékának hátralékos kiutalását. Az interpelláció végén már csak egy képviselő volt jelen, mire az ülés végét ér.

Mi is van hát-azzal a cseh-fával?

Miért usznak a város milliói?

Megirtuk már, hogy bajok vannak a cseh-fával, amely nem volt, mikor kellett volna s akkor lesz, mikor már jobb volna, ha nem lenne. A dolog úgy áll, hogy az elmúlt év őszén, amikor a dermesztő tél fagyos lehelete pirosra esipte arcainkat, a hatóságnak téli tüzelőről kellett sürgősen gondoskodnia. Válogatnia nem igen volt miben, mert szűkében volt akkor a fának egész Csonkamagyarország. Kénytelen volt elfogadni a budapesti **Jeruss Sándor** fakeskedő-cég ajánlatát, amely 400 vagon Csehországból importált fára szolt Debrecenben átadva vagononként 15 ezer koronáért, azzal a kikötéssel, hogy a favásárlás céljaira a cégnek a közlelmzési miniszteriumtól 140 vagon tengerit kapott. A szerződést hamarosan megkötötték, s a város 5 millió koronát helyezett le tette az állampénztárnál annak biztosítására, hogy a 140 vagon tengerire adott koncesszió fejében 1200 vagon csehországi fa fog Csonkamagyarországba érkezni. A **Jeruss-cég** pedig 2 millió koronával garantálta, hogy szállítási kötelezettségének eleget tesz.

A szerződés értelmében a városnak kellett eserevagonokról gondoskodnia és a cégnek a szállítást folyó évi február 28-ig eszközölnie.

Az idő telt-múlt, fa azonban nem jött. Mindössze 40-50 vagon érkezett meg belőle. A sürgető levelek egyre-másra mentek Budapestre, a cég azonban vagonhiányra hivatkozott és — nem szállított. Így érte meg a város cseh-fa nélkül a koratavasz balzsamos levegőjét és így volna most kívánatosabb, ha nem lenne cseh-fája a városnak — a szerződésben.

Munkatársunk felkereste **Zöld József** tb. tanácsnokot, a közellátási ügyosztály vezetőjét, aki az omniozus faügyre vonatkozólag a következőket mondotta:

— A cseh fa ügylet örökség gyanánt szakadt a nyakamba. Én nem folytam bele a szerződés megkötésébe s csak perfektuált adásvétele került már hozzám. A helyzet az, hogy a **Jeruss-cég** nem szállította le a 400 vagon tűzifát s nagyon valószínű, hogy most, amikor a fa ára rohamosan esett és esik még ma is, most fogja a szállítást megkezdeni.

— Dacára, hogy lejárt a szállítás határideje?

— Igen, mert a szerződés szerint nekünk kellett gondoskodnunk a szükséges vagonmennyiségről s mivel azt nem tudtuk a cégnek biztosítani, joga van akkor szállítani, amikor tud.

— Milyen károsodás fenyegeti ezáltal a város közönségét?

— Két eset lehetséges. Vagy nem szállít a **Jeruss-cég** s akkor az államkincstárnál vesz oda az öt millió korona biztosíték, amellyel

szemben nálunk a cég részéről csak két millió korona van biztosítva; vagy leszállítja a nyár derekán a 400 vagon fát, ami itt marad a város nyakán, mert drága lesz és nem fogja tudni kinek eladni. Azt hiszem, a városra az lenne előnyösebb, ha nem szállítana a **Jeruss-cég**, mert az mindenesetre kisebb károsodást jelentene, még akkor is, ha az államkincstár nem méltányolná a város helyzetét...

... Szóval a károsodást se így, se úgy nem lehet már elkerülni. Ha jön a cseh fa, ugyanis milliókat veszít a város, ha nem jön, ugyis. Hogy melyik fog bekövetkezni, az még nem bizonyos. *Bizonyos csak az, hogy vétkes mulasztások történtek s a város adózó polgársága fogja azokat megfizetni.* Nem volt, aki utána nézett volna, hogy a fakeskedő idejében megkapja a szükséges vagonokat; nem volt, aki eljárt volna az illetékes hatóságoknál, hogy a város közönségének érdekeit megvédelmezze. Ment minden úgy, ahogy az a cégnek a legkellemebb és legelőnyösebb volt. Teszem azt, ha a **Jeruss-cég** — nem akarjuk gyanusítani —, úgy találta volna, hogy neki előnyösebb a kevés rendelkezésre álló vasuti kocsi miatt, ha Debrecennek csak tavasszal szállít, mert a demarkációs vonalon átjött tűzifát saját üzletfeleinél kiadásban tudja elhelyezni, — bátran megtehette, hisz a város nem nézett utána, hogy legyen vagonja és a beérkezett fából első-sorban ő elégtitessék ki... Sajnos, csehül állunk bizony a cseh-fával s még csak azt sem tudjuk: kit terhel a felelősség, kinek a lelkiismeretlen hanyagsága fogja a város amugy is könnyű pénztárát három és esetleg még több millió koronáskával megkönnyíteni? Pedig illenék tudnunk. Meg is fogjuk tudni, mert a köz érdeke megkívánja, hogy a vétkesek ne vétkezessenek többet és ne ártassanak a város közönségének. Utána járunk...

Csehország és a trianoni béke

Prága, apr. 20. Hogy a Habsburgok restaurációja ellen garanciákat szerezzen, a cseh kormány tárgyalásokat kezdett az egyes érdekelt országok kormányaival. Mindenekelőtt a trianoni békeszerződés szövegről végrehajtásáról fognak tanácskozni, s abban a kérdésben már olyan eredményes lépéseket tettek, hogy az olasz kormány jónak látta hozzájuk csatlakozni. A trianoni békét Olaszország már ratifikálta, a francia kamara is letárgyalta és Anglia hamarosan be fogja cikkelyezni. Ha a három ratifikálás megtörténik, a trianoni béke záradékait a lefegyverezésre és Nyugatmagyarországra vonatkozólag azonnal végre fogják hajtani. Ez iránt folynak most a tanácskozások.

Tiltakozás a hadinyereségadó ellen

Gazdák, iparosok és kereskedők nagygyűlése a városházán

A Kereskedő Társulat kezdeményezésére tegnap délután a hadinyereségadó kivétele tárgyában a debreceni iparosok, gazdák és kereskedők közel 300 emberből álló választmánya gyűlést tartott a városháza nagytanástermébe.

A gyűlést **Sesztina Lajos**, a kereskedő társulat elnöke nyitotta meg, aki rövid beszédben üdvözölte az egybegyűlteket, majd **Békés Lajos** alelnök ismertette a gyűlés célját. Több hozzászólás után a gyűlés a következő határozati-javaslatot fogadta el:

A kereskedők, iparosok és gazdák 1921. április hó 20-án Debrecenben tartott együttes gyűlése az adózó polgárság adózó képességének megóvása és fenntartása, valamint az államkincstár érdekében is feltétlenül szükségesnek tartja az 1918 és 19 évre szóló közszemlére kitett hadinyereség adó kivételeknek az érdekeltségek képviselőinek bevonásával végre hajtandó igazságos revízióját.

Ennek kieszközölése érdekében felkéri az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülést, az OMGE-t, az Országos Iparegyesületet, a Gyár- iparosok Országos Szövetségét, az Ipartestületek Országos Szövetségét s a debreceni Kereskedelmi és Iparkamara utján az ország kamaráit, hogy a válságos gazdasági körülmények között a hadinyereségadó aránytalan kivétele miatt katasztrófával fenyegető helyzet feltárása és a rombolást okozó következmények elhárítása végett hívjanak össze még május-hó elején egy Budapesten tartandó országos gyűlést, amely a hadinyereségadó kivétel országos revíziójára vonatkozó kívánságát terjessze a pénzügyminiszter elé.

Az állami kincstár bevételének biztosítása végett a jelenlevő együttes gyűlés szükségesnek tartja, hogy a hadinyereségadóra befizetések történjenek a revízió megkezdésétől számított hat hó alatt, azonban a jelenlegi viszonyok között a kivetett összegek 25 százalékánál többet az érdekeltek befizetni nem tudnak, kéri ennek elfogadását, valamint a véglegesen megállapítandó hadinyereségadó befizetésére megfelelő határidő engedélyezését.

A Tiszántuli országrész a román megszállás következtében különleges elbírálást igényel, ezért ha a revízió országosan nem is rendelkezhet el, még akkor is a Tiszántulon feltétlenül végre hajtandó a revízió, s ha az országos gyűlés nem lenne összehívható, ugy a debreceni gazda, iparos és kereskedő érdekeltség egy Tiszántuli nagygyűlés összehívását már most elhatározza.

A görög-török háború

Athén, apr. 20. A szmirnai lapok jeletik, hogy a törökök helyzete Tula Bunárnál egyre súlyosabb lesz. Kemál személyesen vezette vissza csapatait Kutahia felé. — A 175. kemáli gyalogezred tüzéségtől támogatva a göröghadereg jobb szárnyán **Taivirlnál**, **Aidi** mellett újra támadásba ment át.

— Debrecen és a városi tisztviselők.

Egymásután mozdulnak meg a vidéki városok, hogy tisztviselőik elviselhetetlenül nehéz anyagi helyzetén segítsenek. Emlékeztetes, hogy Debrecen város volt az első egyike, amely segítségére sietett alkalmazottainak, rendkívüli segélyek engedélyezésé által. Ujabbban Ujpest város polgármestere intézett átiratot a városi tanácshoz, kérve annak közlését, hogy mit tett Debrecen város a tisztviselőiért.

Rülönlegességek a legolcsóbb napi áron

friss pörkölt kávék, a híres „Mágnás keverék” saját tea keverékek, csokoládék, kakao, saját töltésű borok, rumok, likörök, málnaszörp, cukorkák, konzervek, fűszerek.

MEINL GYULA

kávébehozatali r.-t. fiókja
DEBRECEN, Piac-utca 59.

NAPI HIREK

A tirol

események tartják most lázban az ántánt diplomáciáját, mely eszeveszett kapkodással akarja megállítani az igazság félelmetesen dübörgő szekerét. Tirol népe élni akar a hatalmak által cégerül használt örendelkezési jogával és népszavazást tett folyamatba a Németországhoz való csatlakozás érdekében. Ez a népszavazás fölti most el páni félelemmel a párisi nagy urakat és emiatt van a lólás-futás, jegyzékváltás közöttük. Párisból már katonai operációkat helyeztek kilátásba a gyámoltalan Ausztria ellen, ha tovább meri folytatni a népszavazást... Operatibe illő ez a nagy fölizgatás mikor az eltiport igazság még csak próbálkozik az élet rekeléssel, még csak emelgeti fejét, hogy szabadulást keressen borzalmas helyzetéből. Tirol népe csak dokumentálni akarja, hogy szégyenletes helyzetével nincs megelégedve, csak hangot akar adni annak az igazságnak, melyet oly esztelenül némítottak el Párisból... Ez az ántantban lévő igazság még csak gyenge hangját hallatja, s az ántánt máris reszelő kézzel, fogvacogva írja jegyzékeit, hogy átléphetetlen barrikádot tudjon odaállítani eléje. Ma még bizonyára sikerülni fog neki, ma még lesz ereje megállítani a dübörgő alkalmatlanságot. De vajjon lesz-e jövőre is és lesz-e azután is? Ha majd az eltiport magyar igazság is hallatni fogja súlyos és komoly szavát: mit fog akkor az ántánt diplomáciája csinálni...

Bernolák Nándor miniszter üdvözlése.

Megirtuk, hogy a városi tanács legutóbb tartott ülésén elhatározta, hogy üdvözlí dr Bernolák Nándort, a város III. kerületének képviselőjét. Ezen határozat értelmében a városi tanács tegnap délelőtt a következő üdvözlőiratot küldte dr Bernolák miniszternek:

Kegyelmes Urunk!

Népjóléti és munkügyi miniszterré történt kinevezése alkalmával fogadják Debrecen sz. kir. város tanácsának őszinte, meleg üdvözlését. Nagy örömmel fogadtuk az értesítést, hogy a Kormányzó ur ő föméltósága Nagyméltóságodat ilyen díszes, de különösen ma igen nagyfontosságú méltóságba helyezte, melyben alkalma lesz általunk jól ismert nagy tehetséget, munkaszeretetet és páratlan munkabírást szégyen szenvedő hazánk felvirágoztatásának szentelni. Kérjük, hogy nagy feladatai között városunkról se feledkezzen meg, hanem tartsa meg szeretetében.

Az üdvözlő feliratot a városi tanács nevében Csóka Sámuel polgármesterhelyettes és dr Veress Géza jegyző írták alá.

Beteg tisztviselők, Kovács Kálmán orvosvezéki ülnök és Sz. Nagy Lajos főszámvevő helyettes ágyban fekvő betegek.

A hajdumegyei Méhészegylet folyó hó 24-én, vasárnap délután 4 órakor a dr Vásárhelyi Zoltán Tócskért, Acél-utca 4. szám alatti méhészébe kirándulást rendez s arra tagjait és általában a méhészeket meghívja. Gyülekezés 4 órakor Acél-utca 4. sz. a.

A tuszok találkozója. Azok a debreceni polgárok és magasrangú tisztviselők, akiket a vörös hóbert alatt a bolsevista bítangok tusként hureoltak el, 19-én este a Buzás vendéglőben, elhurcoltatásuk 2 éves fordulóján barátságos vacsorát rendeztek. A vacsora alatt Haendel Vilmos dr. egyetemi tanár felköszöntötte Horthy Miklós kormányzót, majd a tuszok elhatározták, hogy dr. Bernolák Nándor minisztert, mint tustársukat miniszterre történt kinevezése alkalmából melegen üdvözlí. A díszes társaság tagjai kegyelettel és sajnálattal emlékeztek meg az azóta elhalt Debreczeny Lajos, Forray Ernő és Polgáry Bálint tustársaikról.

Zenészek! Mindenféle vonós hangszerrel játszó rutinizott zenészek felvételnek a Pavillon laktanyában. Jelentkezni lehet mindennap délelőtt 9-12 óráig Nőth ezredkarnagynál Pavillon laktanya, Debrecen. Csak gyakorlattal bíró zenészek jelentkezzenek.

Fényes Zoltán mulábara tegnap a következő adományok folytak be hozzánk:

Barabási Kun József dr	50	kor
L. F.-né	50	"
Halász Kató	50	"
Szabó Sanyika	50	"
N. N.	30	"
Győrössi Erzsébet	40	"
Tasnádi Kardos Endre dr	150	"

Osszesen: 420 kor.

Tegnap végösszeg — 2568 "

Eddigi gyűjtésünk — 2989 kor.

A gyűjtést folytatjuk, s a legesekélyebb adományt is köszönettel fogadjuk.

Nyári zápor. Tegnap délután beborult az ég és nagy villámlás és mennydörgés közepette valóságos nyári zápor locsolta meg Debrecen poros utcáit. Hat órakor apró szemű, jéggel vegyesen esett. Ugy gondoljuk, a jég nem tett annyi kárt, mint amennyire használt a víz a szomjas földnek.

Vívóverseny. A Move vívószakosztálya e hó 25-én délután 5 órakor a Kereskedelmi Akadémia tornatermében házi vívóversenyt rendez.

A ref. főgimnázium mozgófénykép-előadása. Szombaton és vasárnap Mikszáth nagyszerű regénye: *Szent Péter esernyője* kerül előadásra, *Elsőrangú kiszolgálás* című 2 felvonásos vígjáték kíséretében. Jegyek már csak korlátolt számban kaphatók a ref. főgimnáziumban. Előadások kezdete szombaton 3, 3/4, 1/2, 7, vasárnap 3 és 5 órakor. Csak tanulók látogathatják.

Magyar Köztisztviselők Pogyasztási Termelő és Értékesítő Szövetkezete közleményei: Felhívjuk vásárló közönségünk figyelmét, hogy arudánkban hollandi import cukor 1 kg 124 K, 1 kg. I. santos 112 K, pörkölt kávé 150, mák 40, szilva 68, datolya 56, gyümölcsíz 52, rózsapaprika 140, makaróni 48, tarhonya 50, buzdara 38, cacao 150, bab 7, 130 százalékos lugzó 40, mosósóda 20, gőnyóthalt 3, oroszhalt darabja 150 koronáért kapható. Hídeg felvágottakat állandóan tartunk.

Negyvenezer főnyi tömeg vett részt Potsdamban a német császárné temetésén. A koporsót a császárné két fia kísérte haza.

Hüttner elmeséli a gyilkosság történetét

A Tisza-gyilkosság főtárgyalása

Budapest, ápr. 20. A Tisza-per mai tárgyalása előtt megjelent Polónyi Dezső védőnél Rakovszky Egon huszárhadnagy s közölte vele, hogy a háboru alatt csapatjában a fronton szolgált egy Friedrich István nevű őrmester, aki nyulánk, magas növésű, szőke haju ember volt. Az őrmester rendkívül sok olyan cselekedetet követett el, ami katonai eljárást vont maga után. A forradalom alatt nagy szerepet játszott. Az őrmester Sajómonoron lakik. Polónyi Dezső ezt bejelentette az elnöknek.

A mai tárgyalást szintén nagy érdeklődés előzte meg. Folytatták Hüttner kihallgatását.

Elnök: Igaz-e, hogy Kéri, Fényes a tömeges kivégzések mellett voltak, Friedrich pedig a Tisza meggyilkolása mellett agítált? Igaz-e, hogy megkérdezték, hogy a végrehajtásra megvannak-e a szükséges emberek?

Hüttner: Nem emlékszem rá.

Elnök: Igaz-e, hogy Friedrich ilyeneket mondott, elég volt a beszédből, az ország tetteket vár?

Hüttner: Igen, ilyen kijelentésre emlékszem.

Elnök: Nem ekkor sürgette Friedrich, hogy hajtsák végre a gyilkosságot?

Hüttner: Lehet, hogy akkor volt, lehet, hogy előbb.

Ezután a Lovas-féle vívóteremben tartott gyülelésről beszél, ezen jelen volt Sztanyovszky, Lengyel László, Dobó.

Elnök: Mondták, hogy mikor kell végrehajtani a gyilkosságot?

Hüttner: Azt mondták, hogy a forradalom napján.

Elnök: Ön a Kéri, Fényes, Friedrich kapacitálására szánta el magát a gyilkosságra.

Hüttner: Igaz, mind hatással voltak rám. Ezután a gyilkosság történetét beszéli el. Október 31-én délelőtt az Astoriában volt, Kéri azt mondta, hogy a mostani idő nem alkalmas a gyilkosságra, jöjjünk délután 5 órakor.

Délután 5 órakor ismét az Astoriában voltunk, Dobó, Sztanyovszky, Horváth Sanovics. Pogányt akkor láttam először.

Elnök: Friedrich is ott volt?

Hüttner: Ez az, amire vonatkozólag zavárban vagyok. Ugy emlékszem, hogy délelőtt láttam. A társaim azt mondták, délután volt ott. Nem tudok biztos választ adni.

— Előzőleg pezsögöttünk. Antón mentünk a helyszíre. A Hermína uton megállítottuk az autót. Kéri szállott ki először. — Kis idő múlva követtük. Két csoportra osztottunk. Az első csoportban voltak, akik bementek a villába, Pogány, Horváth Sanovics, Dobó és

Sztanykovszky, mi pedig a másik csoport ki maradtunk. Epen háttal álltam a villának, mikor lövést hallottam. Arra néztem s láttam, hogy Csernyák futásnak ered, mire mindannyian szaladni kezdtünk az autóra s visszamentünk az Astoriába.

Elnök: Hány lövés volt?

Hüttner: Csak fegyverlövéseket hallottam, hogy hány volt, nem tudom. A véleményem az, hogy Pogány tette az első lövést. A gyilkosság után az Astoriában beszélgettünk a gyilkosságról.

Elnök: A gyilkosság után együtt volt Friedrichel, mikor a gyilkosság szóba került?

Hüttner: Az államtitkári szobában volt, ahol együtt ebédeltünk. Friedrich ebédjét felhozták, a miénket nem, mire Friedrich megkínált a sajátjából.

Elnök: Mikor volt még szó a gyilkosságról?

Hüttner: Annyi sok minden történt velem, abban az időben, hogy most már nem emlékszem pontosan.

Elnök: Ön bizalmas viszonyban volt Friedrichhel?

Hüttner: A pártkörben tegeződünk, államtitkár korában is tegezett engem.

Ezután erélyesen és hosszasan védekezik s azt hangoztatja, hogy a Tisza-gyilkosságról pénzt nem kapott senki sem, ő sem.

Elnök: Friedrichől kapott pénzt?

Hüttner: Igen; ez azonban valami tartozás kifizetése volt.

Friedrich: a fejét rázza és gúnyosan nevet.

Elnök ezután a 100 ezer koronás kötlevél felől faggatja Hüttner.

Hüttner: Igaz, volt ilyen levél, amelyben 100 ezer korona volt ígérve Tisza gyilkosának. Az összeget a Nemzeti Tanácsban kellett volna behajtani. Mikor a külföldön jártam, több iratot elhelyeztem biztos helyre.

Elnök: Hol vannak ezek az iratok?

Hüttner: Erre nem adhatok felvilágosítást.

Elnök: Figyelmeztetem, hogy nekem esz-keim vannak arra, hogy Önt vallomásra szorítsam. Prágában vannak elhelyezve?

Hüttner: Igen, de több felvilágosítást nem adhatok.

Elnök: Svájcban vannak? Hüttner (Nem felel.) Elnök több kérdésére is hallgat.

A bíróság ezután elhatározza, hogy átiratot intéz a hadosztálybíróshoz, miszerint kényszerítsék Hüttnernek ennek a helynek megmondására.

Hüttner ezután kijelenti, hogy eddig elmondottakon változtatni valója nincs, mire a kihallgatása befejezést nyer.

Figyelem! Vasárnap, április hó 24-én lesz a MLSz. keletmagyarországi **Figyelem!** kerületének, a debreceni sport- egyesületek rendezésében tartandó **táncmulatsága** az Aranybika szálloda disztermében. Kezdeté este 9 órakor — vége reggel 5 órakor. Személyjegy 30 korona és a vigalmi adó.

Muzikál Rácz Laczi zenekara.

Népünnepély Debreczenben. A „Magyar Állami Altisztek és Hasonló Kézalkalmazottak Országos Nyugdíjpótló és Segélyező Egyesülete”-nek igazgatósága átirat Debreczen város polgármesteréhez. Az átiratban arról értesítette a polgármestert, hogy legközelebb az egyesület egy megbízottja Debreczenbe érkezik, hogy tárgyalásokat folytasson, hogy az idén májusban rendezendő népünnepély megtartásának lehetőségéről. A népünnepély egy „Hegedüs Loránt nevét viselő özevgy és árva alap” javára rendeződne. Eanek az alapnak fővédnöke József főherceg, védnöke pedig Hegedüs Loránt pénzügyminiszter és Ébner Antal udvari tanácsos. Az átirat legközelebb a tanácsülés elé kerül.

A fák és a telefon-távíró vezeték. A postaigazgatóság átirat a város polgármesteréhez, hogy a távíró és telefon vezeték mentén levő fák galyainak nyezetéséről gondoskodják, mert azok, a vezetékekre hajolva, a telefon és távíró szolgáltatás körül zavarokat idézhetnek elő. Az átirat még felemlíti, hogy a polgármester hassen oda, hogy azoknál a vezetékeknél, amelyek magán házakba vezetnek, a fák nyezetéséről a háztulajdonosok gondoskodjanak.

Szerencsétlenség, vagy vigyázatlanság? Tegnap délelőtt Rískó Teréz 13 éves kislányt édes anyja eddig ismeretlen körülmények között hasbaszurta. A lánykát súlyos sérüléseivel beszállították a kórházba. A rendőrség megindította a nyomozást, azonban még pozitív adatokkal nem rendelkezik.

Elhunyt lelkes. Pórcsalmáról jelentik, hogy városunkban is közismert és nagy szeretettnek örvendő fiatal pap, Balogh Béla pórcsalmi ref. lelkes a hó 18-án hirtelen elhalt. Hivatalos ügyeinek elintézése végett utazott Mátészalkára, ahol délelőtt régi szívbaja hirtelen erőtvett rajta néhány perc alatt végzett vele. A hirtelen előhívott orvos már csak a beállott halált konstataálhatta. A halálának híre a városban gyorsan szétterjedt s nagy részvétet keltett. Délután kepersőba helyezték és Pórcsalmára szállították, ahol az egész község a csaknem régen megválasztott s rajongásig szeretett papjának oly váratlanul és tragikus módon történt halálát a legnagyobb kétségbeeséssel fogadta. Papjukat a község és az egyház halotjainak tekintik s a temetéséről ők gondoskodnak. Balogh Bélát mély gyászba borult feleségén és kis fián kívül, kiket a szomorú hír Debreczenben talált, kiterjedt rokonsága és jó barátai gyászolják. Neje a gyászhir hallatára oly súlyosan megbetegedett, hogy férje végtisztességén sem vehet részt. A temetés 20-án délután 2 órakor lesz Pórcsalmán, ahol az egész Szatmármegye részvéte kíséri utolsó útjára.

Hirtelen halál. Tegnap délután Bata Antalné, 56 éves, Péterfia-utca 80. szám alatti lakos az utcán összeesett. A mentők beszállították a kórházba, ahol tegnap délután 4 órakor meghalt. Halálának oka eddig még ismeretlen.

Az élő hasznos vadak és a hasznos szárnyas vadak tojásainak forgalombahozatala és szállítása. A földmivélsügyi minisztérium szerint a hasznos szárnyas vadaknak az utóbbi időben észrevehető pusztulását annak lehet tulajdonítani, hogy a költési időszakban illetéktelen egyének a vadászterületeken talált vadtojásokat összeszedik és azokkal üzérkedést folytatnak. Az eleven hasznos vadak és a hasznos szárnyas vadak tojásainak forgalombahozatalát szabályozó 36219—920. F. M. sz. rendelet szerint élő hasznos vadat és hasznos szárnyas vad tojását csak földmivélsügyi miniszteri engedéllyel szabad szállítani. A kérvény benyújtásakor hatóságilag igazolandó, hogy a folyamodó a vadászati jog tulajdonosa és így az élő hasznos befogásra, vagy a hasznos vad tojásainak szedésére jogosult. Az engedélyt kérő, ha nem tulajdonosa a vadászatnak igazolni köteles, hogy a vad befogását, tojás szedését a vadászat tulajdonosa nem tiltalmazta. Az engedély alapján a polgármester szállítási igazolványt állít ki. A vasúti és postai felvételek hivatalos szállítási engedély nélkül élő hasznos vadat, vagy ennek tojásait fel nem vehetik. Engedély nélkül való szállítás esetében a féllel szemben a kihágási eljárás megindítandó.

Magvak legjobbak, csokrok, koszoruk legszobok Paczeltnél.

Szabolcsmegye átirata. A múzeumör részére a belügyminiszter nem engedélyezte a kedvezményes természetbeni ellátást és a fél-áru vasúti jegyet, mert — miniszter szerint — nem végez közigazgatási teendőket. A város más felfogásban lévén, most kérte a kormányt, hogy a könyvtári és muzeumi tisztviselőkre is terjessze ki a jelzett kedvezményeket. A városi tanács mozgalmáról Szabolcsvármegye tudomást szerzett és arról értesítette a várost, hogy a maga részéről is támogatja Debreczen ilyen irányú törekvését.

Kiss Ferencz női szabó a Molnár Ferencz-cég volt szabásza Debreczen, Piac-utca 56. szám. Urhölgyek szíves figyelmébe! Van szerencsém értesíteni az urhölgyeket, hogy varrodámban ugy angol, mint francia ruhák, kosztümök, felöltők és minden e szakmába vágó munkák legizlésesebben készünek. Szakszerű szabászatot is tanítok.

SZÍNHÁZ.

* **A legelterjedtebb és legjobb színházi hetilap** a Családi Kör, minden vasárnap megjelenik és mindenütt 5 K-ért kapható.

Színházak és mozgászházak közleményei:

* Csütörtökön A. bérletben **Kurucz Feja** Dávid megy. Tisztviselő est.

* **A négy ördög díszelőadása** nagyhatású cirkuszdráma 6 felvonásban bemutatja ma az Uránia. Jegyelővétel.

* **Lagerlöf Zelma: Napsugárka** eimű regényét mutatja be ma az Apollo, a főszerepeket a legjobb dán színészek játsszák. Jegyelővétel.

Rose nyelviskola
Széchenyi-utca 42. sz.

SPORT.

Lóverseny Debreczenben.

A régi békevilág egyik hangulatos és legszobok jelenete fog megisméltődni május 15-én és 16-án, pünkösöd első és második napján. Akkor rendezik ugyanis a debreceni Lovaregylet kétnapos lóversenyét. Az előjelekből ítélve, minden remény meg van arra, hogy a tavalyi lóversenyt siker tekintetében az idei verseny felül fogja mulni.

A részletes program a következő:

Május 15-én I. nap: I. Megnyitó verseny, távolság 1400 m. I. díj 5000 korona.

II. Hadseregi akadályverseny a nemzeti hadsereg tényleges tisztjeinek, táv 3200 m. I. díj 7000 korona.

III. Gátverseny. Táv. 2400 m, díj 8000 korona.

IV. Hortobágyi díj. Sikverseny, táv 1800 m, díj 6000 korona.

A. Pallagi akadályverseny, táv. 4000 m, díj 8000 korona.

Május 16-án. II. nap. I. Nyulási verseny. Sikverseny, táv. 2000 m, díj 5000 korona.

II. Katonatiszt-akadályverseny, táv. 4000 m, díj 6000 korona, csak tényleges tisztek indulhatnak.

III. Nagyerdei akadályverseny, táv. 4800 m, díj 12.000 korona.

IV. Gazdák verseny, távolság a pályán egyszer körül. Tiszteletdíj. Futhatnak hajdumegyei és debreceni gazdák saját lovai.

V. Gátverseny. Táv. 2400 m, díj 7000 korona.

VI. Vigaszverseny, táv 1400 m. díj 5000 korona.

Losz totalizátor, tét és helyrefogadások. Belépődíj: Páholy 200 kor., tribün 50, illetve 40 korona, ülőhely 15. állóhely 5 kor.

A magyar válogatott csapat Debreczenben. A MLSz. válogatóbiz tsága héttől este állította össze a Debreczenbe jövő válogatott csapatot, amely a következő: Kapus: Kropacsek MTK. hátvédok: Takács FTC, Gruber BTC, fedezetek: Kelecsényi UTE, Gleber III ker.

TVE, Weszter VII. ker. SE, csatárok: Pluchár BEAC, Rázsó Ékezerés, Kertessy BEAC, Schaller UTE, Szidon UTE. Tartalékok: Hoffmann VII. ker. SE, Horváth III. ker.

A pesti válogatott csapat főerőssége a csatársor és a közvetlen védelem. E csapat ellen a kerületi válogatott kis szerencsével szép eredményt érhet el. A vasárnapi válogatott mérkőzésekre egyébként nagyban folynak az előkészületek.

A bajnokság állása. A vasárnapi bajnoki mérkőzések után a bajnoki lista első két helyén változatlanul a DVSC és a DEAC áll 16—18 ponttal, gólarány 23:8, illetve 23:11, harmadik a DKASE 12 ponttal, gólarány 14:10, negyedik a Szolnoki MTE 11 ponttal, gólarány 14:18. Ötödik a DTE 10 ponttal, gólarány 15:7, hatodik a DMTK 10 ponttal, gólarány 27:13, hetedik a Kisvárdai SC 10 ponttal, gólarány 21:12, nyolcadik a NyTVE 7 ponttal, gólarány 17:12 NySC visszalépett.

A tőzsde

Budapest, április 19. (Nemz. St. t. jel.)
Valutapiac: Szilárdan indult. Napoleon 8.20, dollár 258, frank 21.50, márka 425—22, líra 12.10, rubel 102—116, lei 428, esztrák korona 0.46—41, korona dinár 7.10, lengyel márka 0.34—38, szokol 352.

Zárich, magyar korona 2.12¹/₂ (megnyitás.)

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legeslegdrágábban vász **Simon György** DEBRECZEN, Róssuth-u. 11.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Ráfvás
ker.térfonat
zománc edény
érkezett
Sesztina Lajos
vasútiútban.

Koros Sándor
1071-szabó útszélen Piac-u. 60.
haját keszlettől elegáns férfi
szitnyók kaphatók.

Aranyat
mindenfélé ezüstöt brili-
ánsot, gyöngyöt vesz —
Steiner Mihály Hatvan-u.
2 szám. I. emelet.

Rikkancsot,
két-három ügyes fiut al-
kalmat: a HAJDUSÁGI
VIRRADAT kiadóhivatala.
Jelentkezés délben 12—1
óra közti Piac u. 59. sz.

Róváry és Altman
szücsök, Piac 42. Pannónia épít-
let. Barmilyen e szakmába vágó
munkákat pontosan és jutá-
nyosan készítenek.

Forgács István
műdrás
Bádagos-u.

6-os dobtengely
réz csapágyakkal eladó.
Cséplést vállalok Ebert,
Vargakert K. Tóth-utca 5.

Menekül!
nős, 21 év óta gazdálkodó
gazdatiszt állást keres.
Azonnal elfoglalja az ál-
lást. Debreceni menekül-
ügyi kirendeltség.

Rikkancsok
felvételnél fix fizetés-
sei és jutalékkal
a kiadóhivatalunkban

Bélyegzőgyár
és vésőintézet
P-ULÓ I.
Bathányi-utca 22.
Telefon 1365.

**Debrecen álmás belső-
rámpai rakodóján folyó hó
21-én, délután 2 órakor 1 va-
gon 116 q rostált**

kovács kocsz
kerüi árverés alá.

Raktárfőnökség

DEBRECENI
Kalapgyár
SZELLÉS KÖSA

Női és férfi kalap megren-
delések és javítások gyorsan
és pontosan készíttetnek **PIAC-U. 63. SZ.**